

JAARVERSLAG 2014

PARTICIPATIERAAD HAARLEM

Inhoudsopgave Jaarverslag 2014

Pagina 1	Inhoudsopgave
Pagina 2	Voorwoord Voorzitter
Pagina 3	§ 1 Inleiding
	§ 2 Visie
	§ 3 Voorzitter en leden
Pagina 4	§ 4 Activiteiten
Pagina 6	§ 5 Adviezen
Pagina 7	§ 6 Communicatie
	§ 7 Opleiding en training
	§ 8 Evaluatie
Pagina 8	§ 9 Participatieprijs Haarlem 2014
	§ 10 Begroting
	§ 11 Jaarplan
Bijlage	Overzicht van de uitgaven Participatieraad 2014

Met veel plezier bied ik u het jaarverslag 2014 aan. Dat plezier vindt zijn oorzaak in de energie die de Participatieraad dit afgelopen jaar heeft laten zien. Zo'n achttien gevraagde en ongevraagde adviezen heeft de raad dit jaar gegeven. En niet altijd was er veel tijd om de adviezen voor te bereiden. We hebben als Participatieraad er voor gekozen dat een goed tijdig advies belangrijker is dan vast te houden aan formele termijnen.

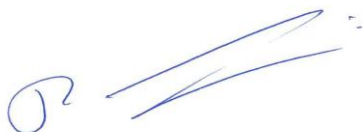
Daarnaast zijn er drie bijeenkomsten georganiseerd door de Participatieraad waarvan twee bijeenkomsten als thema de integrale aanpak binnen het sociaal domein hadden. Voor de Participatieraad een belangrijk thema omdat wij de overtuiging hebben dat ondanks dat de bezuinigingsopgave uitgangspunt is voor de transitie, de integrale aanpak een belangrijke kans is voor de burger.

Immers het uitgangspunt, één gezin, één regisseur één plan, geeft al aan welk voordeel dat kan zijn voor de burger. Niet meer verschillende hulpverleners in huis maar een beleid dat gericht is op dat ene plan dat in samenspraak met de burger wordt opgesteld en uitgevoerd, rekening houdend met de eigen inbreng (kracht) van de burger.

Het is nu klaar, althans het beleid en de uitvoeringsplannen maar er moet nog een grote slag worden gemaakt, want papier is geduldig maar de werkelijkheid is weerbarstig. We hebben dan ook niet de illusie dat 2015 een rustiger jaar zal worden, reeds nu al laten zich barstjes in de uitvoering zien.

Wij beschouwen het als onze taak in 2015 het proces weer kritisch te volgen. We hopen dat u ons weer zult vinden met uw ervaringen zodat wij als Participatieraad kunnen mee werken aan het bijsturen.

Tot slot heeft de Participatieraad zoals voorgeschreven in de verordening haar eigen werk laten evalueren. Deze evaluatie zal voorjaar 2015 worden aangeboden aan het college van B&W.

Ruth Nelemaat
Voorzitter Participatieraad Haarlem

§ 1. Inleiding

In september 2013 is de Participatieraad geïnstalleerd. De Participatieraad is een onafhankelijk adviesorgaan voor het college van B&W en de Haarlemse gemeenteraad en adviseert over het gehele sociaal domein.

De Participatieraad is geen belangenbehartiger-orgaan en de leden zitten in de raad zonder last en ruggespraak. De Participatieraad is samengesteld uit 15 betrokken Haarlemse burgers, een voorzitter en secretaris. 2014 is het eerste volledige jaar waarin de Participatieraad haar taak uitvoert en het was een hectisch jaar! De Participatieraad ontving veel adviesaanvragen, die vaak onder grote tijdsdruk beantwoord moesten worden. Daarnaast is de Participatieraad druk bezig geweest met het onderhouden van contacten en het opbouwen van haar netwerk. Ook heeft zij naar aanleiding van ontvangen signalen een aantal ongevraagde adviezen gegeven.

§ 2. Visie

In juli hebben de leden van de Participatieraad gezamenlijk een visie opgesteld, deze luidt als volgt:

'Als Participatieraad vormen wij de brug tussen inwoners en overheid en geven wij betrokken en slagvaardig aan de gemeente Haarlem onafhankelijk advies ter verbetering van het sociaal beleid. Wij doen dit op basis van deskundigheid en signalen vanuit de samenleving.'

§ 3. De voorzitter en leden

Voorzitter:

Ruth Nelemaat

Leden:

Ton van Angeren

Gert-Jan Ankoné

Gien Baltus

Anja van Dam

Driss el Gharnati

Marzoug Lehiba

Petra Nuyens

Frank van de Peppel

Hans Redeker

Josja Regout

Douwe Reinders

Mirjam Stolp

Jurry Smit

Corinne P. Visser

Frits de Vries

§ 4. Activiteiten

- *Vergaderingen*

De Participatieraad Haarlem vergadert elke eerste dinsdag van de maand. De Participatieraad komt jaarlijks minimaal tien keer bijeen in een openbare vergadering, tenzij een onderwerp of vergadering vertrouwelijk wordt verklaard. In 2014 heeft Participatieraad tien keer openbaar en één keer besloten vergaderd.

De openbare vergaderingen zijn vrij toegankelijk. De agenda en de verslagen zijn in te zien op de website: www.participatieraadhaarlem.nl.

- *Werkgroepen*

De leden zijn actief binnen verschillende ad-hoc werkgroepen, zoals bijvoorbeeld de communicatiewerkgroep, de werkgroep Jeugd, de werkgroep Wmo-vervoer en de werkgroep Wmo. Zij komen regelmatig samen buiten de reguliere vergadering om ter voorbereiding van de gevraagde en ongevraagde adviezen,

- *Netwerkbijeenkomst, februari 2014*

In februari heeft de Participatieraad een bijeenkomst over de transitie in het sociaal domein georganiseerd, met als doel alle betrokken partijen binnen het sociaal domein in Haarlem nader met elkaar en met de Participatieraad in contact te laten komen. Aan de hand van de thema's regie, communicatie, personeel, vrijwilligers & mantelzorgers, inkoop en cliëntenondersteuning, hebben de deelnemers met elkaar diverse knelpunten benoemd en werd er intensief gesproken over oplossingsrichtingen. Het was een unieke kans voor cliënten (-vertegenwoordigers), directeuren en beleidsmakers om elkaar te kunnen ontmoeten en om met elkaar in gesprek te gaan. Zo kon het onderlinge netwerk verder opgebouwd en uitgebreid worden.

In de werksessies zijn er vooral aandachtspunten opgehaald, is er kennis gedeeld en samengewerkt aan ideeën die het implementeren van alle veranderingen die de transformatie in het sociaal domein met zich meebrengen, meer slagingskansen zouden kunnen geven.

- *Rondetafelbijeenkomst, juli 2014*

De Participatieraad heeft in juli diverse maatschappelijke organisaties die in Haarlem werkzaam zijn, en direct met de gevolgen van de decentralisatie en de gewenste integrale aanpak worden geconfronteerd, voor een bijeenkomst uitgenodigd. Via dialogotafels werd een overzicht gemaakt van de verschillende knelpunten waar de betrokken organisaties tegenaan lopen als het gaat om het (nog) ontbreken van de integrale aanpak binnen het sociaal domein. Men constateerde dat het beleid volgens de traditionele lijnen (afdelingen) wordt bepaald. Een integrale aanpak zou meer mogelijkheden bieden dan de beleidskaders die nu zijn vastgesteld. Er werd bekeken welke vragen er bij de diverse organisaties in het veld spelen. Hoe kunnen daar, met de bestaande procedures en juridische kaders als barrière, andere oplossingen voor gevonden worden, en hoe wordt daar vervolgens weer nieuw beleid van gemaakt? Met welke knelpunten krijgt een organisatie te maken en zijn daar mogelijk oplossingen voor te bedenken die nu nog niet aangeboden worden? Wellicht zijn er ook veranderingen op ambtelijk en bestuurlijk niveau noodzakelijk. Het samenbrengen van de verschillende domeinen zal, door de verbinding die tot stand gebracht wordt, echter ook kansen bieden, de verschillende organisaties zullen meer gaan samenwerken. Maar het veranderingsproces, de bezuinigingen en het onderling afstemmen kosten helaas veel tijd en er worden veel verwachtingen naar elkaar gewekt. De conclusie van deze bijeenkomst was dat er niet alleen bij burgers een cultuuromslag zal moeten gaan plaatsvinden, maar ook bij het management van de zorgaanbieders, de gemeente en de lokale politiek.

- *Kennismakingsbijeenkomst commissie Samenleving, september 2014*

De Participatieraad organiseerde in september een kennismakingsbijeenkomst met de nieuwe leden van de raadscommissie Samenleving. Daarnaast wilden de leden van de Participatieraad een voor hen belangrijk speerpunt bespreken; de integrale aanpak van de uitvoering binnen het sociaal domein. Eelke Blokker, van het Instituut van Publieke Waarden, nam het publiek mee in een andere benadering van problemen van de burger;

door minder uit te gaan van beslisbomen en standaardprocedures, maar door maatwerk toe te passen bij iedereen. Hiervoor is echter een cultuuromslag nodig, niet alleen bij de burger, maar juist ook bij het management van zorgaanbieders, de ambtenaren, het bestuur en de gemeenteraad. Deze andere benadering vraagt om minder regels en procedures en creëert ruimte voor een onorthodoxe aanpak van problemen. Het gaat er om dat men de controle vooraf durft los te laten en meer verantwoordelijkheid en vooral vertrouwen durft te leggen bij de medewerkers in het veld en bij de burger. Belangrijk is dat de gemeente onderscheid kan maken tussen enkelvoudige en complexe problemen en deze als zodanig aan te pakken. De gemeente moet leren herkennen welke straat er, bij wijze van spreken, schoongeveegd moet worden om er voor te zorgen dat de integrale aanpak van de multiproblematiek van de daar wonende gezinnen niet belemmerd wordt. Het gezin moet eigenaar van het probleem blijven.

- *Werkbezoeken bij diverse organisaties en instellingen*

Het afgelopen jaar heeft de Participatieraad een groot aantal werkbezoeken afgelegd bij verschillende organisaties en instellingen. Zodoende heeft zij allerlei signalen ontvangen over wat er speelt in Haarlem. Er is onder andere een bezoek gebracht aan: Paswerk, Stichting de Baan, de Nieuwe Akker, Hartenkampgroep, diverse wijkraden.

§ 5. Adviezen

De Participatieraad heeft in 2014 een groot aantal gevraagde en ongevraagde adviezen uitgebracht, en zij is in veel gevallen betrokken geweest bij het voortraject van de beleidsvorming. De meeste adviezen zijn onder grote tijdsdruk tot stand gekomen.

- *Advies bejegening klanten SoZaWe*

Vanuit de vergadering van de commissie Samenleving is er een verzoek aan de Participatieraad gedaan om onderzoek te verrichten naar de bejegening van cliënten bij Sociale Zaken. Aan de hand van informatie gekregen van cliënten en van verschillende maatschappelijke organisaties, en na bestudering van het Klanttevredenheidsonderzoek 2012, is de Participatieraad tot een advies met aantal verbeterpunten gekomen. Er is ook afgesproken dat de Participatieraad wordt betrokken bij de voorbereiding van de volgende klanttevredenheidsmeting en dat zij aanvullende vragen en/of wijzigingen voor de vragenlijst kan indienen.

- *Advies beleidskadernota Regionaal Kompas*

Het regionale beleid op het gebied van begeleiding en opvang van de OGGZ-doelgroep (kwetsbare burger met multiproblematiek zoals psychiatrie, schulden en verslaving vaak in combinatie met zorgmijndend gedrag) is vastgelegd in het Regionaal Kompas. Dit Kompas liep eind 2014 af. Bij de voorbereiding van het nieuwe beleidskader, dat vanaf januari 2015 is ingegaan, is aan de Participatieraad gevraagd om een advies op te stellen met daarin aandachtspunten voor het nieuwe beleid.

- *Advies armoedebestrijding*

De Participatieraad heeft in algemene zin sympathie voor de concrete beleidsinitiatieven zoals in deze nota Armoedebestrijding is opgenomen. Vooral de nadruk op aanwending van de middelen voor de ontwikkelkansen van kinderen vond de Participatieraad een goede keuze. Desondanks heeft de Participatieraad een aantal opmerkingen bij de genoemde voorstellen geplaatst en verwoord in het advies.

- *Advies handhaving Inburgering*

De Participatieraad ontving ter advisering het concept 'Collegebesluit handhaving inburgering'. Bij de uitvoering van de wettelijke taak Handhaving inburgering, ziet de Participatieraad graag het accent op ondersteuning, begeleiding en informatie van de doelgroep, in plaats van het opleggen van boetes.

De Participatieraad ondersteunt het instellen van een informatiepunt Inburgering bij vluchtelingenwerk.

In de coalitieonderhandelingen is besloten om de nota Handhaving inburgering van de agenda te halen. De gelden die hiermee gemoeid waren, worden nu aangewend als reservering voor het totale sociale domein.

- *Advies Begeleid Wonen*

Met ingang van januari 2015 is ook de uitvoering van de langdurige GGZ-zorg, voor zover deze gericht is op begeleiding en participatie, overgeheveld naar de gemeenten. De gemeente Haarlem bereidt deze overgang in nauwe samenwerking met de regiogemeenten voor, en heeft het beleidskader Beschermd Wonen vastgesteld. De Participatieraad heeft advies uitgebracht over deze beleidsnota, waarin zij onder andere aandacht vraagt voor de wachtlijst en in- en doorstroom.

- *Ongevraagd advies over de organisatie van het Wmo-vervoer en het toekomstig doelgroepenvervoer*

In december 2013 heeft de Participatieraad een advies uitgebracht over de kostenbeheersing van de OV-taxi (het Wmo-vervoer). Het ziet er naar uit dat onze voorgestelde maatregelen inderdaad leiden tot kostenbeheersing. Tegelijkertijd bereikten de Participatieraad signalen uit de samenleving, dat de maatregelen voor sommige burgers niet toereikend zijn. Naar aanleiding van deze signalen, en de veranderingen binnen het doelgroepenvervoer met ingang van 1 januari 2015, heeft de werkgroep OV-taxi van de Participatieraad een ongevraagd advies opgesteld.

- *Advies Verordening WMO*
- *Adviezen verordeningen Participatiewet*
- *Advies verordening wet Jeugdzorg*

Met de transitie AWBZ, de transitie Jeugdzorg en de invoering van de Participatiewet wordt een groot aantal taken en verantwoordelijkheden per 1 januari 2015 vanuit het Rijk overgeheveld naar de gemeenten.

De Participatieraad heeft in november 2013 een advies uitgebracht over de nota's waarin de beleidskaders voor deze transities werden neergezet. Vervolgens werden in 2014 de bijpassende verordeningen opgesteld. De Participatieraad was in het voortraject betrokken en is gevraagd om te adviseren. De rode draad in alle adviezen is de integrale aanpak binnen het hele sociaal domein en het hebben van aandacht voor goede heldere communicatie naar de burger toe.

- *Ongevraagd advies mantelzorgcompliment*

Het mantelzorgcompliment van €200,- per jaar is bedoeld als blijk van waardering voor het goede werk van mantelzorgers én een tegemoetkoming in de kosten. Met ingang van 1 januari 2015 wordt dit compliment echter afgeschaft en worden gemeenten zelf verantwoordelijk voor het waarderen en erkennen van mantelzorgers. De Participatieraad heeft in een ongevraagd advies het voorstel van de gemeente gesteund om het individuele compliment af te schaffen en de vrijkomende middelen in te zetten in de vorm van respijtzorg. De raad adviseert daarbij om de verantwoordelijkheid voor de coördinatie en uitvoering te beleggen bij het Centrum voor Mantelzorgondersteuning Tandem.

- *Ongevraagd advies Hulp bij het huishouden*

De Participatieraad heeft een ongevraagd advies uitgebracht over de nota Uitwerkingsrichting hulp bij het huishouden. De Participatieraad kan zich vinden in het door het college voorgestelde scenario, maar vraagt aandacht voor een aantal kanttekeningen. Deze worden in het advies toegelicht.

- *Ongevraagd advies uitvoering WWB*

De Participatieraad heeft vernomen dat zeventig procent van het klantenbestand, dat een bijstandsuitkering ontvangt via de afdeling SoZaWe, niet als werkzoekend staat ingeschreven bij het UWV. Terwijl sinds de invoering van de WWB in 2004, deze inschrijving staat opgenomen als verplichting voor een bijstandsgerechtigde (zie artikel 9 lid1, onder a), die gecontroleerd moet worden door de gemeente.

Voldoende reden voor de Participatieraad om via een ongevraagd advies een aantal vragen aan het college te stellen.

- *Ongevraagd advies Klanttevredenheidsonderzoek Wmo*

De afdeling WMO laat ieder jaar een klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren. De Participatieraad heeft het onderzoek bestudeerd, een aantal aandachtspunten verzameld en deze in de vorm van een ongevraagd advies aan het college kenbaar gemaakt/verzonden. Een aantal van de gedane aanbevelingen wordt overgenomen. Daarnaast wordt een werkgroep van de Participatieraad betrokken bij het opstellen van de vragen voor het volgend klanttevredenheidsonderzoek.

- *Ongevraagd advies ombudsfunctie*

De Participatieraad is een groot voorstander van een goede klachtenregeling voor het gehele sociaal domein, inclusief een meldpunt waar burgers terecht kunnen voor zaken die volgens hen niet goed verlopen. Daarom heeft de Participatieraad besloten het college en de gemeenteraad een ongevraagd advies te geven over de mogelijkheden om op korte termijn een onafhankelijke, laagdrempelige voorziening in te stellen, waar 'mensen terecht kunnen met klachten, meldingen en signalen over voorzieningen die men ontvangt van de gemeente of haar partners'.

De volledige lijst met de adviezen is terug te vinden op de website van de Participatieraad: www.participatieraadhaarlem.nl. Op de website zijn ook de reacties van het college van B&W op de adviezen terug te vinden.

§ 6. Communicatie

De Participatieraad maakt gebruik van social media om interactief met de burger en instanties in contact te treden over de ontwikkelingen in het sociaal domein binnen de gemeente Haarlem. Het doel is om via inzet van diverse media een zo groot mogelijk bereik te creëren. Allereerst door te informeren over de werkzaamheden en plannen van de Participatieraad. Daarnaast om de burger zoveel mogelijk, en zo laagdrempelig mogelijk, uit te nodigen feedback en relevante informatie aan de raad te geven. De Participatieraad heeft een eigen website: <http://www.participatieraadhaarlem.nl/>, is actief op Facebook en heeft een Twitter-account @particiRaadHLM.

§ 7. Opleiding en training

In juli kwamen de leden van de Participatieraad bijeen om onder de leiding van Wilma Kuiper van Clip - Stimulanz een dialoog op te starten over de missie en visie van de Participatieraad. Er werden levendige gesprekken gevoerd, waarna er een aantal waarden werd benoemd die een ieder belangrijk vindt en graag terugziet binnen de raad. Bijvoorbeeld respectvol met elkaar omgaan, het geven van ruimte voor een afwijkende mening, zowel pro-actief en reactief. Ook hebben de leden tijdens deze bijeenkomst een gezamenlijke visie opgesteld.

In november is er, opnieuw in samenwerking met Wilma Kuiper van Clip-Stimulanz, een bijeenkomst georganiseerd, waarin is gestart met de interne evaluatie van de Participatieraad. Er is gekeken naar de kwaliteit van de uitgebrachte adviezen en naar de interne samenwerking. Het algemene beeld is dat de Participatieraad goede adviezen schrijft en serieus genomen wordt door zowel de gemeente, als door de achterban. Daarnaast is er deze middag aandacht besteed aan de kunst van het focussen en aan het lezen van stukken. Verder is er ook aandacht besteed aan teambuilding.

§8. Evaluatie

In september heeft de voorzitter samen met de ambtelijk secretaris evaluatiegesprekken gevoerd met de leden van de Participatieraad. Ook is het functioneren van de voorzitter geëvalueerd. De resultaten worden

meegenomen in de uiteindelijke evaluatie. Het volledige evaluatieonderzoek is als opdracht uitgezet bij een externe partij. Begin 2015 wordt het complete evaluatierapport verwacht en dat zal aangeboden worden aan het college en de gemeenteraad.

§ 9. Participatieprijs Haarlem 2014

De Participatieraad heeft in 2014 voor de eerste keer de Participatieprijs Haarlem uitgereikt. Dit gebeurde tijdens de feestelijke bijeenkomst van de Haarlemse Helden op 22 november, de verjaardag van de stad, in de Gravenzaal op het stadhuis. De prijs is een aanmoediging voor een groep Haarlemmers die een initiatief heeft opgezet dat bijdraagt aan een stad waar (nog meer!) aandacht voor elkaar is en waar elke Haarlemmer meedoet en meetelt. De prijs bestaat uit een geldbedrag van € 1500, - dat besteed dient te worden aan de uitvoering van het winnende initiatief. Burenhulp Bos en Vaart, een netwerk van vrijwillige burenhulp in de wijk Bosch & Vaart te Haarlem, heeft de prijs gewonnen. Het doel van dit initiatief is om in de wijk meer naar elkaar om te kijken, om aandacht aan elkaar te besteden, om burenhulp te organiseren, om problemen en eenzaamheid te signaleren en om meer 'samen voor elkaar' te zorgen .

§ 10. Begroting

Voor het jaar 2014 werd een begroting opgesteld, deze was voldoende om de kosten van de verrichte activiteiten in 2014 te dekken.

Een overzicht van de uitgaven is als bijlage toegevoegd aan dit jaarverslag.

§ 11. Jaarplan

Voor het jaar 2015 heeft de Participatieraad een jaarplan opgesteld dat op 19 februari 2015 aan het college is gestuurd.